

Intentieverklaring Friese Norm

Gezamenlijke aanpak van georganiseerde
(ondermijnende) criminaliteit

Juli 2022

Wy sette de skouders derûnder

“Allinnich kinne jo net altyd folle, mei-inoar kinne wy in
hiel soad”

Mei elkoar striidbar

Als bestuurlijke aanjagers van de Friese aanpak van ondermijning vinden wij het belangrijk dat we investeren op onderlinge samenwerking. Criminelen houden namelijk zich niet aan (bestuurlijke) grenzen: zij gaan op zoek naar zwakke plekken om daarmee voordeel te behalen. Wanneer overheidsorganen bewust bezig gaan met het opwerpen van barrières, wordt het voor criminelen steeds lastiger om voet aan de grond te krijgen in de bovenwereld.

Onderliggende intentieverklaring beschrijft de (bestuurlijke) ambities van de Provincie Fryslân, het Wetterskip Fryslân en de 18 Friese burgemeesters in de aanpak van ondermijning. De komende twee jaren gaan we als Friese overheid gezamenlijk aan de slag met het uitvoeren van deze ambities, want *'allinnich kinne jo net altyd folle, mei-inoar kinne wy in hiel soad'*.

Oebele Brouwer en Marga Waanders

Intentieverklaring Friese Norm

Om tot een meer geharmoniseerde aanpak te komen is geïnventariseerd op welke manier en met welk instrumentarium gemeenten en provincie ondermijnende criminaliteit aanpakken. Dit heeft geleid tot een overzicht van aspecten van de aanpak van ondermijnende criminaliteit waarin meer harmonisatie mogelijk is. Deze aspecten zijn samengebracht in deze 'intentieverklaring Friese norm' en verwoord als ambities. Middels dit document spreken de Friese burgemeesters, de dijkgraaf en de commissaris van de Koning uit zich de komende twee jaar in te zetten voor het zo veel mogelijk verwezenlijken van deze ambities binnen hun gemeenten, het waterschap en de provincie. Daar waar het bevoegdheden betreft van college of gemeenteraad of algemeen bestuur, zullen voorstellen worden voorgelegd aan college dan wel aan gemeenteraad of algemeen bestuur.

Het is essentieel om als overheid weerbaar te zijn tegen ondermijnende criminaliteit. De Friese Norm zorgt hierbij voor een gezamenlijke ambitie waarmee we elkaar versterken in het opwerpen van barrières tegen ondermijnende criminaliteit.

Bestuurlijk kader

De uitgangspunten van de Intentieverklaring Friese norm zijn als volgt:

- partijen bij deze intentieverklaring zijn de burgemeesters van de Friese gemeenten, de dijkgraaf en de commissaris van de Koning van de Provincie Fryslân;
- de commissaris van de Koning, de dijkgraaf en de burgemeesters onderschrijven de gezamenlijke ambities zoals verwoord in de intentieverklaring;
- voorstellen om de gezamenlijke ambities te verwezenlijken worden ter besluitvorming voorgelegd aan de daartoe bevoegde bestuursorganen. Hierbij wordt onderkend dat de couleur locale daarop van invloed kan zijn; en
- gemeenten, waterschap en provincie spannen zich in om over voldoende capaciteit (en middelen) te beschikken ter realisering van de ambities.

Proces

Het proces is als volgt:

- na ondertekening van de intentieverklaring door de partijen kunnen voorstellen worden gemaakt om de ambities te verwezenlijken. Deze worden voorgelegd aan de daartoe bevoegde bestuursorganen;
- voorbereiding van deze voorstellen vindt plaats onder coördinatie van de regionale ambtelijke werkgroep en in afstemming met de lokale betrokkenen. De ambtelijke werkgroep bestaat uit ambtenaren van de Friese gemeenten, het waterschap, de provincie en het RIEC Noord-Nederland; en
- twee burgemeesters fungeren als bestuurlijk aanjager van de werkgroep.

Aldus overeengekomen en ondertekend te Leeuwarden op 5 juli 2022.

Ondertekening door:

Commissaris van de Koning in de provincie Fryslân

Dhr. Drs. A.A.M. Brok

Dijkgraaf Wetterskip Fryslân

Mw. L.M.B.C. Kroon

Burgemeester Achtkarspelen

Dhr. Mr. O.F. Brouwer

Burgemeester Ameland

Dhr. Drs. L.P. Stoel

Burgemeester Dantumadiel

Dhr. N.L. Agricola

Burgemeester De Fryske Marren

Dhr. Mr. F. Veenstra

Burgemeester Harlingen

Mw. Drs. Mr. C.M. Sjerps

Burgemeester Heerenveen

Dhr. T. van der Zwan

Burgemeester Leeuwarden

Dhr. Mr. S. van Haersma Buma

Burgemeester Noardeast-Fryslân

Dhr. Mr. J.G. Kramer

Burgemeester Ooststellingwerf

Mw. Mr. S.E. Korthuis

Burgemeester Opsterland

Mw. Ir. E. van Selm

Burgemeester Schiermonnikoog

Mw. W. van Gent

Burgemeester Smallingerland

Dhr. J. Rijpstra

Burgemeester Súdwest-Fryslân

Mw. Mr. Drs. J.A. de Vries

Burgemeester Terschelling

Mw. C. van der Pol

Burgemeester Tytsjerksteradiel

Dhr. Drs. L.J. Gebben

Burgemeester Vlieland

Dhr. M. Schrier

Burgemeester Waadhoeke

Mw. Drs. M.C.M. Waanders

Burgemeester Weststellingwerf

Dhr. Ir. N.A. van de Nadort

De Friese Norm

1. Verhogen bewustwording bij bestuur en ambtelijke organisatie

Doel: bewustwording over het thema ondermijnende criminaliteit is versterkt en dit thema wordt betrokken bij beleidsvorming.

- 1.1. Binnen de provinciale, de waterschap en gemeentelijke organisatie(s) wordt expliciet aandacht besteed aan het thema ondermijning;
- 1.2. Ondermijning is een vast onderdeel op de agenda van de regionale driehoek;
- 1.3. De gemeenten (en indien betrokken ook de provincie) participeren actief in integrale casuïstiek, thema's en onderzoeken fenomenen;
- 1.4. Bij de herziening van het integraal veiligheidsplan wordt het onderwerp ondermijning opgenomen;
- 1.5. Er is een plan van aanpak of uitvoeringsplan waarin de lokale aanpak van ondermijning is beschreven;
- 1.6. In overige beleid of planvorming van gemeente of provincie (zoals bijvoorbeeld bij de onderwerpen recreatie of jeugd) wordt afgewogen of het thema ondermijning specifiek dient te worden beschreven;
- 1.7. Regionale uitwisseling van kennis, expertise en beleid wordt gestimuleerd.

2. Organisatie inrichting en informatiehuishouding

Doel: er is een proces ingericht waardoor signalen van ondermijning zorgvuldig en eenduidig worden opgepakt.

- 2.1. De provincie, het waterschap en de gemeenten hebben minimaal een intern meldpunt voor het melden van signalen van ondermijning;
- 2.2. De gemeenten spannen zich ervoor in om zich aan te sluiten bij Meld Misdad Anoniem;
- 2.3. Elke gemeente heeft een lokaal ondermijningsoverleg¹ waarin relevante afdelingen van de gemeente participeren en waar signalen van ondermijning worden besproken en nader worden geduid;
- 2.4. Gemeenten en provincie handelen hierbij binnen de van toepassing zijnde wet- en regelgeving, waaronder privacywetgeving.

3. Verordeningen en beleid

Doel: gemeenten beschikken over verordeningen en beleid waarmee de ondermijnende criminaliteit zo effectief, volledig en eenduidig mogelijk kan worden aangepakt middels inzet van bestuurlijke bevoegdheden.

APV

- 3.1. De APV bevat regelgeving op in ieder geval de volgende onderwerpen:
 - 3.1.1. Sluiting van voor het publiek toegankelijke gebouwen;
 - 3.1.2. (Exploitatie-)Vergunningsstelsel met eis "niet in enig opzicht van slecht levensgedrag zijn" voor:
 - A (horeca-)inrichtingen;
 - B Seks- en escortbedrijven;
 - C Speelautomatenhallen voor kansspelen.
 - 3.1.3. Tegengaan onveilig, niet leefbaar en malafide ondernemersklimaat (vergunningplicht branches, gebieden en gebouwen);
 - 3.1.4. Evenementvergunning met nadere regels voor vechtsportevenementen;

¹ In het ondermijningsoverleg wordt beoordeeld of het signaal conform het RIEC-convenant dient te worden opgeschaald, waarna het signaal kan worden verrijkt met systeem informatie van aangesloten RIEC-partners. In dat geval wordt het signaal gedeeld in de lokale Driehoek.

Wet Bibob

3.2. De provincie, het waterschap en de gemeenten hebben een actueel en bestuurlijk vastgesteld Bibob-beleid;

3.3. De volgende branches zijn - voor zover van toepassing voor de betreffende partner(s) - minimaal opgenomen in het Bibob-beleid, al dan niet via de 'kan'-bepaling:

A	Alcoholwet	Standaard
B	Exploitatievergunning	Standaard
C	Omgevingsvergunningen WABO voor de activiteit bouwen ² en milieu voor afvalbewerkings- en verwerkingsbedrijven	Standaard
D	Omgevingsvergunning Milieu bij beperkte milieutoets ³	Standaard
E	Speelautomatenvergunningen/speelautomatenhallen/kansspelen	Kan
F	Coffeeshops	Standaard
G	Prostitutie/escort/seksinrichtingen	Standaard
H	(Vechtsport)evenementen	Kan
I	Subsidie aanvragen	Kan
J	Vastgoedtransacties	Kan
K	Overheidsopdrachten	Kan

Opiumwet (Wet Damocles)

3.4. Er is een geactualiseerd Damoclesbeleid (Opiumwet 13b) dat consequent wordt uitgevoerd.

3.5. Er is een geactualiseerd regionaal hennepconvenant. De regionale werkgroep draagt zorg voor de coördinatie met betrokken partners van het hennepconvenant en doet voorstellen tot actualisatie daarvan.

4. Handhaving

Doel: bevorderen van het toezicht en handhaving op ondermijnende activiteiten.

4.1. De provincie en de gemeenten dragen zorg voor voldoende capaciteit ten behoeve van toezicht en handhaving op ondermijning.

4.2. De gemeenten beschikken over voldoende capaciteit om integrale en monodisciplinaire controles uit te voeren in de aanpak van ondermijning.

5. De integriteit van de organisatie

Doel: integriteit van ambtelijke en politieke organisatie bevorderen en bewaken.

5.1. De provincie, het waterschap en de gemeenten beschikken over een actueel integriteitsbeleid, waarin het screenen van ambtenaren, de risico's van kwetsbare functies en processen en de maatregelen voor het tegengaan van deze risico's staan beschreven.

5.2. De commissaris van de Koning, de dijkgraaf en burgemeesters bevorderen dat op zowel ambtelijk als bestuurlijk niveau binnen de organisatie periodiek aandacht wordt besteed aan het onderwerp integriteit.

² Waarbij de bouwsom volgens berekening van het college van B&W meer bedraagt dan € 750.000 exclusief BTW. Het staat partijen overigens vrij een strengere norm te hanteren.

³ Waarbij sprake is van de onder de categorie afvalstoffen vermelde activiteiten autodemonteringen, banden van voertuigen, kunststofafval, medisch en hygiënisch afval, mengen van afval in de betonindustrie en/ of schroot.